

Decyzja
Prezydium KK
nr 60/25

ws. opinii o Wieloletnich założeniach makroekonomicznych na lata 2025-2029

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedkłada opinię o Wieloletnich założeniach makroekonomicznych na lata 2025-2029 (zwany dalej Założenia).

29 kwietnia 2025 roku Rada Ministrów przyjęła „Wieloletnie założenia makroekonomiczne na lata 2025–2029”. Jest to pierwszy rok, w którym rząd już nie przygotowuje założeń makroekonomicznych, natomiast Rada Fiskalna jeszcze nie została powołana, a więc Rada Dialogu Społecznego nie otrzyma opinii Rady Fiskalnej dotyczącej rządowej prognozy makroekonomicznej. Taka sytuacja powoduje, że dostęp do informacji rządowych potrzebnych do oceny projektu budżetu państwa przez Radę Dialogu Społecznego jest ograniczony do jednego, prognostycznego dokumentu - Wieloletnich założeń makroekonomicznych na lata 2025–2029. Mając powyższe na uwadze, Związek będzie domagał się dodatkowych informacji niezbędnych do przygotowania się do negocjacji projektu ustawy budżetowej, w terminie po 20 czerwca 2025 roku, w duchu prowadzenia rzeczywistego dialogu.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” podkreśla, że nadal istnieje duża niepewność dla przyjętego scenariusza makroekonomicznego związana z ryzykami wskazanymi w dokumencie, takimi jak: dalszy przebieg wojny w Ukrainie, możliwe zaostrenie relacji handlowych. Założenia zakładają, że w bieżącym roku tempo wzrostu gospodarczego w Polsce przyspieszy w porównaniu z rokiem 2024 (0,8%) – realny PKB wzrośnie o 3,7%. Natomiast już od roku 2026 zakłada się stopniowy spadek tempa wzrostu realnego PKB, który wyniesie 3,5% , a w latach 2027-2028 odpowiednio 3,0% oraz 2,7%. Pogorszeniu uległy prognozy dotyczące poziomu inflacji w najbliższych latach. Prognozowana inflacja w 2025 r. ma być wyższa od prognozowanej w Wieloletnim Planie Finansowym 2024-2027 o 0,4% i wyniesie 4,5%, w 2026 r. – 3,8% (wzrost odpowiednio o 0,5%).

W dokumencie obniżono prognozy tempa spożycia prywatnego w 2025 r (z 3,6% na 3,3%), natomiast założono wzrost w kolejnych latach (odpowiednio 3,5% w roku 2026

i 3,4% w roku 2027). Związek ma poważne wątpliwości co do wzrostu spożycia prywatnego w przyszłym roku na zapowiadany poziomie, tym bardziej, że dane GUS wskazują na stały trend spadku zatrudnienia w Polsce. Istotnym czynnikiem spowalniającym spożycie prywatne może być również zakładany wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na poziomie wzrostu inflacji, co pozwoli jedynie na utrzymanie dotychczasowej siły nabywczej.

Ponadto w 2024 roku wzrost kryteriów w pomocy społecznej był niewystarczający i już obecnie dla 3 typów rodzin jest poniżej minimum egzystencji. Można przewidzieć, że w 2026 roku większość ubogich rodzin nie będzie objęta wsparciem dochodu. Jednocześnie już od ponad 10 lat zamrożone są świadczenia rodzinne, które przeznaczone są dla najbiedniejszych rodzin z dziećmi. Zaniechania te mogą mieć negatywny wpływ na poziom konsumpcji prywatnej w przyszłym roku.

W Założeniach nie znalazła się zapowiedź zmian sposobu wynagradzania w sferze finansów publicznych. W dokumencie umieszczono zdanie, sformułowane niefortunnie, które po wyjaśnieniach Ministerstwa Finansów wskazuje, że waloryzację wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2026 przyjęto w wysokości prognozowanej inflacji. Ministerstwo Finansów zapowiedziało, że jest to techniczne założenie, które może ulec zmianie. Zaproponowany wskaźnik waloryzacji wynagrodzeń w psb na poziomie 3,8% jest nie do zaakceptowania (patrz - załącznik).

W zakresie rynku pracy prognozy jak zwykle są ograniczone do podstawowych parametrów takich jak stopa bezrobocia BAEL, podaż pracy, liczba pracujących oraz przeciętne zatrudnienie, które nie budzą poważnych wątpliwości.

W dokumencie brakuje natomiast oceny wpływu transformacji energetycznej na miejsca pracy w sektorach górniczym, hutniczym czy transportowym. Nie opisano konieczności realnych i skutecznych działań osłonowych dla pracowników w sektorach zagrożonych oraz potencjalnych nowych miejsc pracy w branżach zielonej gospodarki.

W dłuższym horyzoncie czasu – przy postępującej automatyzacji, zmianach demograficznych i niewystarczającej adaptacji systemu edukacji – możliwe jest pojawienie się strukturalnego bezrobocia. Brakuje oceny tego ryzyka oraz propozycji przeciwdziałania.

Prezydium KK ponownie wnioskuje o przygotowanie scenariusza dotyczącego sytuacji na rynku pracy uwzględniającego powrót części obywateli Ukrainy do ojczyzny w czasie trwania i po zakończeniu konfliktu zbrojnego.

Na krytykę zasługuje nie umieszczenie chociażby wstępnej analizy planowanych na 2026 rok zmian w zakresie polityki podatkowej, szerszej informacji dotyczącej planowanych inwestycji publicznych.

Założenia nie rozwiewają poważnych obaw o odpowiednie do potrzeb finansowanie ochrony zdrowia w następnych latach.

W załączeniu przesyłamy stanowisko strony pracowników, reprezentowanej przez Forum Związków Zawodowych, NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych odnośnie wspólnej propozycji w sprawie wzrostu w 2026 roku: wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Gdańsk, 27 maja 2025 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

Zastępca Przewodniczącego KK

Sekretarz KK

NSZZ „Solidarność”

Grzegorz Adamowicz